

تحریر، طراحی و تدوین: س.کاشیان
کارشناس مسئول کتابخانه کوثر

آنچه در این شماره می خوانید:

۱. بزرگان تاریخ پزشکی : حاجی زین الدین عطار
۲. مناسبت های بهداشتی مهم بهار
۳. قابلیت جدید Google Scholar
۴. علم نت
۵. علم و پژوهش در احادیث
۶. بیشترین جستجوی گوگل ایرانی ها در سال ۲۰۲۵
۷. سلامت روان در نهج البلاغه
۸. معرفی ۶ هوش مصنوعی ایرانی

۲

مناسبت های بهداشتی مهم بهار

فروردین

- روز جهانی سل ۴
- روز جهانی بهداشت ۱۸
- روز دندانپزشکی ۲۳
- روز جهانی هموفیلی ۲۸
- روز علوم آزمایشگاهی
- (روز تولد حکیم سید اسماعیل جرجانی) ۳۰

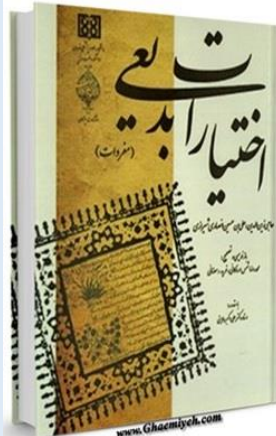
اردیبهشت

- روز جهانی مالاریا ۵
- روز جهانی بهداشت حرفه ای ۸
- روز جهانی ماما ۱۵
- روز جهانی بهداشت دست ۱۵
- روز جهانی آسم و آلرژی ۱۶
- روز جهانی صلیب سرخ و هلال احمر ۱۸
- روز جهانی پرستاری ۲۲
- روز جهانی پارکینسون ۲۳
- روز جهانی فنشار خون ۲۷

خرداد

- آغاز هفته بدون دخانیات ۴
- روز جهانی اهدای خون ۲۴

۱ بزرگان تاریخ پزشکی : حاجی زین الدین عطار

علی بن حسین انصاری معروف به "حاجی زین الدین عطار" یکی از بزرگترین پزشکان و داروسازان اواخر قرن هشتم و اوایل قرن نهم هجری است. اصل و نسب حاج زین الدین عطار با واسطه به عارف بزرگ قرن پنجم هجری خواجه عبدالله انصاری می رسد.

پدر وی جمال الدین حسین، یکی از بزرگ ترین پزشکان معروف اصفهان بود که چند سال پیش از تولد حاج زین الدین به شیراز آمده و در این شهر ساکن شده بود.

مشهورترین و معروفترین اثر بر جای مانده حاج زین الدین عطار کتاب "اختیارات بدیعی" (تالیف ۷۷۰ ق) است که نسخه های متعددی از آن در کتابخانه های مختلف موجود است.

این اثر بر خلاف گمان رایج پژوهشگران مستقل از مفتاح الخزاین (تالیف ۷۶۷ ق) است که نگارنده ابتدا آن را در سه رساله جداگانه تحت عنوان (۱) ادویه مفرده به حروف الفبا (۲) ابدال و اصلاح داروها به حروف تهجی (۳) مرکبات در دوازده باب، در چهاردهم ذی قعدة سال ۷۶۷ هـ ق به پایان رسانده است. سپس مؤلف سه سال بعد یعنی در سال ۷۷۰ هـ ق در این کتاب تجدید نظر کرده، مقاله دوم را حذف نموده و با اضافه کردن مطالبی به مقاله سوم آن را به شانزده باب تقسیم کرد و پس از آن به تصریح خود در مقدمه کتاب آن را به "عصمت الدنيا و الدین عفت الزمان و الطین، بدیع الجمال خلدالله" شهبانو امیر مبارزالدین، مادر سلطان بایزید عثمانی تقدیم و اهدا نمود و بدین جهت به نام خانزاده بدیع الجمال "اختیارات بدیعی" نام گذاری کرده است.

مقاله اول کتاب در بیان مفردات ادویه و مقاله دوم در مرکبات مستعمله و در شانزده بخش به حروف تهجی است. پایان کتاب واژه نامه ای را داراست که نگارنده برای تسهیل کار عطاران، برگردان واژگان عربی داروها را به فارسی در آن وارد نموده است.

اثر دیگر او کتاب "اصحاح الادویه" می باشد که مشتمل بر سه فصل است: فصل اول درباره خواص داروهای ساده، فصل دوم درباره نحوه صاف کردن داروهای ساخته شده و فصل سوم درباره داروهای مرکب .

گوگل از قابلیت جدیدی تحت عنوان Google Scholar Labs رونمایی کرده است؛ قابلیت مبتنی بر هوش مصنوعی مولد که با هدف تحول در فرآیند پاسخ‌گویی به پرسش‌های پژوهشی پیچیده طراحی شده است. این ابزار، پژوهشگران را قادر می‌سازد موضوعات علمی را از زوایای مختلف بررسی کرده و به‌جای جست‌وجوی موردی، تحلیل جامع‌تری از ارتباط میان مفاهیم ارائه دهد. این قابلیت با تجزیه سوال و پرسش کاربر به موضوعات کلیدی، مفاهیم مرتبط و روابط میان آن‌ها، جست‌وجوی هوشمندانه‌تری در پایگاه مقالات انجام می‌دهد.

مزیت‌های کلیدی این قابلیت

- تحلیل چندبعدی پرسش‌های تحقیقاتی
- شناسایی رابطه میان مفاهیم و یافته‌های علمی
- ارائه خلاصه تحلیلی از مقالات مرتبط
- تسهیل تحقیقات دانشگاهی برای پژوهشگران و دانشجویان

این رویکرد می‌تواند روند ادبیات پژوهی و مرور سیستماتیک را تسریع کند و پژوهشگران را از جست‌وجوی دستی و زمان‌بر رها سازد.

دسترسی به Google Scholar Labs

طبق اعلام گوگل، این قابلیت در حال حاضر تنها برای تعداد محدودی از کاربران وارد شده به حساب کاربری فعال است و به‌صورت آزمایشی عرضه شده. انتظار می‌رود پس از تکمیل مراحل آزمایش، دسترسی عمومی گسترده‌تری برای کاربران فراهم شود.

محصول شرکت دانش‌بنیان فناوری اطلاعات کاوند فهیم، از شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری استان قم می‌باشد. این جویسگر علمی فارسی که در حال حاضر نیز در دسترس عموم پژوهشگران و محققان قرار دارد با رویکردی شبیه به گوگل اسکالر و با تمرکز بر اسناد علمی فارسی طراحی شده است. علم‌نت سایت‌های نمایه‌کننده اسناد علمی مانند مگیران، نورمگز، انسانی، سیویلیکا، ایرانداک و همچنین سایت‌های اصلی نشریات علمی پژوهشی را ایندکس کرده و در قالب یک جویسگر تخصصی و یکپارچه در اختیار پژوهشگران قرار می‌دهد. در حال حاضر از طریق علم نت امکان جست‌وجو در اطلاعات بیش از ۷ میلیون سند علمی شامل کتاب، مقاله و پایان‌نامه فراهم شده است. از جمله ویژگی‌های علم نت :

- جامع‌ترین بانک منابع علمی فارسی منتشر شده در وب
- جست‌وجوی یکپارچه، استاندارد و قوی در منابع علمی
- نمایش هوشمند کلیدواژه‌های مرتبط با یک موضوع خاص
- شناسایی روند پژوهش‌های انجام شده در یک حوزه خاص
- معرفی حوزه فعالیت پژوهشگران در قالب ابرکلمات
- امکان ایجاد رزومه علمی-پژوهشی برای پژوهشگران
- آدرس علم‌نت؛ <https://elmnet.ir>

امام علی (علیه وآله السلام):

بهترین علم آن است که با آن هدایت و رشد یافتن خود را اصلاح کنی و بدترین علم آن است که با آن آخرت خود را تباه نمایی.

بیشترین جستجوی گوگل ایرانی ها در سال ۲۰۲۵

۶

به نقل از پایگاه خبری تحلیلی تیک، گزارش «یک سال در جستجوی ۲۰۲۵» گوگل نشان می‌دهد کاربران ایرانی با عبور از جستجوی سنتی به دستیارهای هوشمند، فناوری را به ابزاری برای بقا در بحران‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی تبدیل کرده‌اند. گزارش سال ۲۰۲۵ گوگل در بخش «یک سال در جستجو (Year in Search)»، منتشر شد؛ براساس این گزارش، سال ۲۰۲۵ برای کاربران ایرانی، سال عبور از موتورهای جستجوی سنتی به سمت دستیاران هوشمند بود.

با وجود محدودیت‌های اینترنتی، کاربران ایرانی به شکلی گسترده به سمت هوش مصنوعی جمعی و دیپ‌سیک کوچ کردند. پرسش‌های ایرانیان از حالت کلمه‌محور به پرسش‌های ترکیبی مثل «چطور دارایی‌ام را در برابر تورم حفظ کنم؟» یا «بهترین استراتژی برای خرید خودرو در بورس چیست؟» تغییر یافت.

رده‌بندی کلیدواژه‌های داغ در ایران در ۲۰۲۵

در سال ۲۰۲۵ به ترتیب موضوع‌های، قیمت طلا و دلار، چت‌بات جمعی و ثبت نام خودرو، سه تا از موضوعاتی بودند که بیشترین جستجو برای آن‌ها انجام گرفت و پس از آن به ترتیب موضوع‌های استخدام، فیلترشکن، دیپ‌سیک، همستر، آیفون ۱۷، مهاجرت به آلمان و عمان و دیجی‌موویز در بین جستجوی برتر بودند.

وقتی «ایران» ترند جهانی شد

در سال ۲۰۲۵، ایران تنها یک موضوع جستجو برای ساکنانش نبود، بلکه به رتبه ۸ جستجوهای عمومی جهان رسید. در ماه ژوئن، به دنبال درگیری مستقیم نظامی میان ایران و رژیم صهیونیستی، نام ایران با جهش ۵۰۰۰ درصدی در ترافیک جهانی وب روبرو شد. در ۲۲ ژوئن، زمانی که گزارش‌هایی از بمباران سایت‌های هسته‌ای توسط ایالات متحده منتشر شد، ترافیک گوگل در مورد «توانمندی موشکی ایران» و «امنیت تنگه هرمز» رکورد تاریخ اینترنت را شکست. گزارش گوگل نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۵، نام ایران حتی از واژگان بسیار محبوبی نظیر «آیفون ۱۷» نیز بیشتر جستجو شده است. این واقعیت نشان‌دهنده آن است که در لحظات بحرانی، واقعیت‌های ژئوپولیتیک بر علایق مصرف‌گرایانه غلبه می‌کنند.

سلامت روان در نهج البلاغه

۱۹ ماه رمضان روز نهج البلاغه

۷

سلامت روان یکی از مهم‌ترین ارکان زندگی انسان است که در قرآن و متون اسلامی به آن توجه ویژه‌ای شده است. نهج‌البلاغه، که مجموعه‌ای از سخنان حضرت علی (ع) است، به طور مستقیم و غیرمستقیم به مسائلی مانند آرامش روانی، تعادل درونی، و توسعه سلامت روان پرداخته است. از منظر این مجموعه ارزشمند، سلامت روان نه تنها به معنای دوری از اضطراب‌ها و تنش‌ها است بلکه درک و پذیرش خود، تعامل مثبت با دیگران، و رسیدن به آرامش درونی از مهم‌ترین اصول آن به شمار می‌آید. راهکارهای رسیدن به سلامت روان از منظر نهج‌البلاغه شامل موارد زیر است:

خودشناسی و تقویت نفس، توجه به صبر و بردباری، توجه به عبادت و ارتباط با خداوند، مدیریت خشم و احساسات، عدالت و انصاف در روابط انسانی.

مقاله سلامت روان و راهکارهای رسیدن به آن از منظر نهج‌البلاغه به تالیف طاهره خاندل و مصطفی معصومی نیا را از لینک ذیل مطالعه نمایید.

منبع: <https://www.esjournal.ir/fa/paper.php?pid=۳۰۴>

هوش مصنوعی هوشیار ۲۴ - سایت هوش مصنوعی ایرانی

سایت هوش یار ۲۴، یکی دیگر از پلتفرم‌های پیشرو ایرانی در حوزه‌ی هوش مصنوعی محسوب می‌شود که خدمات گسترده‌ای را برای کاربران عادی و حرفه‌ای ارائه می‌دهد. یکی از ویژگی‌های برجسته هوش یار ۲۴، امکان آپلود فایل و دریافت پاسخ‌های دقیق مرتبط با آنها از طریق سیستم‌های RAG است. سایت هوشیار ۲۴ خدمات گسترده‌ای را در زمینه‌های دیگر نظیر تولید و ویرایش تصاویر با استفاده از شبکه‌های عصبی مولد ارائه می‌دهد. این قابلیت‌ها شامل خلق تصاویر بر اساس توضیحات متنی، ویرایش هوشمند تصاویر موجود و حتی تغییر سبک هنری تصاویر است.

<https://houshyar24.ir/>

هوش مصنوعی AvalAI - ربات هوش مصنوعی ایرانی

سایت AvalAI یکی از پلتفرم‌های بسیار فوق العاده در حوزه هوش مصنوعی ایرانی به حساب می‌آید که خدمات پیشرفته‌ای را برای کاربران فردی، استارت‌آپ‌ها و سازمان‌ها ارائه می‌دهد. این سایت به عنوان یک بستر جامع، ابزارها و زیرساخت‌های لازم برای بهره‌برداری از فناوری‌های هوش مصنوعی مانند مدل‌های زبانی بزرگ (LLM) و سایر ابزارهای مبتنی بر یادگیری عمیق را فراهم می‌کند. <https://avalai.ir/>

هوش مصنوعی زیگپ

سایت زیگپ (Zigap) یکی از پلتفرم‌های نوآورانه در زمینه هوش مصنوعی به حساب می‌آید که به طور خاص برای کاربران فارسی‌زبان طراحی شده است. این سایت با اتصال به موتورهای پیشرفته‌ای مانند ChatGPT و DALL-E امکان استفاده از فناوری‌های پیشرفته‌ی هوش مصنوعی را به ساده‌ترین شکل ممکن فراهم می‌کند. https://zigap.ir

هوش مصنوعی روبو

سایت روبو این هوش مصنوعی ایرانی توانایی انجام مکالمات هوشمند با کاربران را دارد و به راحتی می‌تواند به سوالات پیچیده در زمینه‌های مختلف مانند روان‌شناسی، برنامه‌نویسی، پزشکی و سایر موضوعات علمی پاسخ دهد. روبو به طور خاص روی زبان فارسی تمرکز دارد و با مدل‌های زبانی پیشرفته‌اش می‌تواند نیازهای کاربران را به خوبی شناسایی و برطرف کند. https://roboo.ir

هوش مصنوعی هوش نو

سایت هوش نو یک پلتفرم هوش مصنوعی فارسی به شمار می‌رود که با هدف تسهیل فرآیند تولید محتوا و بهینه‌سازی متون طراحی شده است. یکی از ویژگی‌های جذاب هوش نو، پشتیبانی تمام‌قد از زبان فارسی است که تجربه‌ای کاربرپسند را برای مخاطبان فارسی‌زبان به ارمغان می‌آورد. از جمله خدمات این سایت، تولید خودکار مقالات، پست‌های وبلاگ، عنوان‌های جذاب و خلاصه‌سازی متون محسوب می‌شود که به کاربر کمک می‌کند در کمترین زمان ممکن محتوای مفید و بهینه‌شده برای سئو و بازاریابی دیجیتال ایجاد کند. این پلتفرم همچنین ابزارهایی را برای بازنویسی محتوا و ایجاد متن‌های خلاقانه فراهم می‌کند، که از آن می‌توان برای ساخت محتوای تبلیغاتی، پست‌های اجتماعی و حتی مقاله‌های تحقیقاتی استفاده کرد. <http://hoosheno.com>

هوش مصنوعی گپ جی‌پی‌تی

این پلتفرم با استفاده از هوش مصنوعی، ابزارهای متنوعی را برای انجام کارهای مختلف از جمله تولید محتوا، پردازش داده‌ها، تحلیل تصاویر و حتی تعامل صوتی با هوش مصنوعی ارائه می‌دهد. یکی از ویژگی‌های بارز GapGPT، توانایی پردازش و تحلیل داده‌های مختلف است که برای کاربران در زمینه‌های مختلفی نظیر بازاریابی دیجیتال، پژوهش‌های علمی و حتی آموزش کاربرد دارد. این امکان را به کاربران می‌دهد که از ابزارهایی همچون پردازش فایل‌های PDF، تحلیل داده‌های اکسل و ویرایش متون در فایل‌های ورد بهره‌مند شوند.

<https://gapgpt.app/>

منبع: <https://www.digikala.com/mag/v-persian-ai-tools>

سمنان، شهرک گلستان، بلوار امین، فرعی ۶، مرکز آموزشی پژوهشی درمانی کوثر صندوق پستی ۲۵۱۹۸-۹۹۹۵۱
۰۳۳-۳۱۴۲۳۳۹۰

kosarhosp.library@semums.ac.ir <https://kosarhos.semums.ac.ir/page> +کتابخانه

میز امانت، بخش مرجع، مخزن و سایت کامپیوتر: شنبه الی چهارشنبه ۷:۳۰ الی ۱۴، پنجشنبه ۷:۳۰ الی ۱۳
سالن مطالعه: شنبه الی جمعه ۷:۳۰ الی ۲۲

KOSAR LIBRARY NEWSLETTER **فهرنامه کتابخانه مرکز آموزشی درمانی کوثر دانشگاه علوم پزشکی سمنان**

CONTACT US

